

УДК 379.825:82

С. В. Веремей,

викладач світової літератури коледжу технологій, бізнесу та права СНУ ім. Лесі Українки

Наблизитись до ремесла поета...

(З досвіду роботи літературного гуртка «Первоцвіт»)

Відображено основні аспекти роботи літгуртка, який уже багато років очолює цей викладач. Описано форми роботи, які наближають літературу до студентів. Великої уваги автор надає розвитку творчих здібностей підопічних, адже головна мета гуртка – пробудити у молоді цікавість до світу художнього слова, до розвитку естетичних уподобань.

Ключові слова: гурткова робота, творчість, особистість, творчі здібності, студенти, виховний захід, література, поезія, мистецтво, духовність, естетичні смаки.

Веремей С. В. Приблизиться к ремеслу поэта...

Отражены основные аспекты работы литкружка, который уже много лет возглавляет этот преподаватель. Описаны формы работы, которые приближают литературу к студентам. Большое внимание автор уделяет развитию творческих способностей подопечных, ведь главная цель кружка – пробудить у молодежи интерес к миру художественного слова, к развитию эстетических вкусов.

Ключевые слова: работа кружка, творчество, личность, творческие способности, студенты, воспитательное мероприятие, литература, поэзия, искусство, духовность, эстетические вкусы.

Veremei S. V. Come Nearer to Craft of the Poet...

The main aspects of work a literary circle which is headed many years by this teacher are displayed. The author pays much attention to development of creative abilities of children, because the purpose of the circle is to awaken interest to the literature and development of esthetic tastes of youth.

Key words: circle work, creativity, personality, creative abilities, students, educational event, literature, poetry, art, spirituality, esthetic tastes.

Постановка проблеми. Практика свідчить, що успіху досягають, як правило, ті викладачі, котрі не обмежуються спілкуванням зі студентами лише на заняттях, а їм надають належну увагу поза класним заходом: влаштовують літературні вечори, диспути, конференції, вікторини, екскурсії та ін. Ці форми роботи дають можливість долучити молодь до світу поезії, музики, театру, живопису. Студенти на них не просто присутні, вони активні учасники дійства. Багато кому доводиться пробувати себе в ролі актора, режисера, критика, рецензента, літературознавця, дослідника, поета. А це чи не найефективніший спосіб навчити їх особистісно сприймати мистецтво, розуміти його творчу сутність, специфіку.

Виклад основного матеріалу. Нині, коли велика роль відводиться самоврядуванню студентів, особливо актуальною стала проблема набуття ними творчого самостійного досвіду. Суспільству потрібна інтелектуально й соціально компетентна особистість, здатна самокритично мислити, творчо діяти. У гуманістичній філософії і психології творчість трактується як соціально значуща, практично цінна, новаторська діяльність особистості (суб'єкта), спрямована на певний об'єкт творення, який вона спершу вимальовує в уяві як ідеал, а потім реалізує. І саме гурткова робота дає змогу оцінити розумові здібності та творчі сили студентів, їхню здатність нестандартно мислити, уміння естетично оцінювати життєві та мистецькі явища.

У методиці проведення виховних заходів існує безліч форм та жанрів, які допомагають урізноманітнити роботу вчителя-словесника. Ось основні, які набули популярності у нашому коледжі:

– **вікторина** – цікава гра, у процесі котрої в логічній або хронологічній послідовності ставляться запитання, об'єднані загальною темою;

– **КВК** – складається з кількох конкурсів: привітання команд, розминка, змагання на кмітливість та швидкість кількох учасників, конкурс капітанів, домашнє завдання;

– **олімпіада** – змагання студентів у виконанні різних завдань навчального характеру, що має на меті перевірити якість теоретичної і практичної підготовки, стимулювання їх до більш активного засвоєння знань.

– **турнір** – форма пізнавальної діяльності студентів, творче змагання кількох команд-учасників, які по черзі «атакують» і «обороняються», ставлячи запитання супротивнику і колективно готуючи відповіді;

– **естафета** – гра, огляд винахідливості, фантазії, гумору, де учасники вигадують один для одного завдання на імпровізацію і по черзі їх виконують;

– **бесіда** – форма обміну думками, спостереженнями на якусь тему. Серед видів бесіди найпопулярніші такі, тематика котрих пов'язана з образотворчим мистецтвом (естетичні), нормами і принципами моралі (етичні), проблемами світогляду (філософські), бесіди на професійну тематику. Дієвість сценарію бесіди залежить від усебічного знання предмета розмови, вміння організувати серед студентів активний обмін думками, добору цікавих питань;

– **вечір** – документально-художня вистава, одна з дієвих форм виховання естетичних смаків студентів, розширення їхнього культурного світогляду, виховання почуття прекрасного, розвитку творчих здібностей та обдаровань, інтересу до літератури. Сценарії тематичних вечорів – це, власне, розмови про людину, творчу особистість через конкретну

сценічну дію: читання віршів і прози, розповідей ведучих, створення відповідної атмосфери за допомогою музики, пісень, оформлення, композиційної побудови. Матеріал для сценарію вибирається з літературних та науково-популярних джерел, газет і журналів. До сценарію можуть увійти уривки з творів письменника, окремі акти чи сцени з п'єс, вірші, прозові уривки для виразного читання, романси, пісні на слова автора;

– *літературно-музична композиція* – вид театральної вистави, в якій органічно сполучаються літературно-художні й музичні елементи для цілеспрямованого і найбільш продуктивного впливу на розум та почуття глядача.

Але все ж таки основна мета гурткової роботи – виявлення творчих здібностей студентів. І до цього їх потрібно активно стимулювати: пропонувати висловити свої враження від прочитаного, викласти їх у вигляді твору-роздуму або есе, написати вірш до знаменної дати, продовжити літературний твір або створити власний за його мотивами. Ось, наприклад, як відгукнулась одна студентка про свою вчительку при наближенні Дня працівника освіти:

«Вона невисока, але струнка, із гладенько причесаним волоссям. У неї тихий голос. Вона ніколи не свариться. Часто посміхається, і від цієї посмішки теплішає на душі. А ще – вона любить нас. Вона – це наша Світлана Олегівна, а ми – це її група, її діти.

Вчителька справляє враження бізнес-леді, але вона не любить командувати і розпоряджатися. Світлана Олегівна носить окуляри в красивій оправі, а за ними – втомлені і прекрасні очі.

Чому? Чому Світлана Олегівна так віддана коледжу? Чому заради нас вона жертвує своїм вільним часом? Я не знаю. У ній є щось незвичайне. Напевно, її любов, повага до нас, іноді таких нестерпних; напевно, тому, що вона нас вчить, а не повчає; тому, що вона – Учитель» (*О. Ярошук, Б-44*).

Творчі здобутки наших гуртківців дуже різнопланові. Тематика різна – від роздумів над прочитаною класикою до порушення морально-етичних проблем. Ось один приклад.

Анне Ахматовой – королеве «серебряного века»

Ты величава, ты бледна,
Ты так горда и так опасна.
И жизнь твоя для всех видна,
Она прекрасна и... ужасна.
Что впереди ждет – все равно,
Качнешь ты кудрями седыми.
В судьбу твою ворвалось зло
И стало буднями простыми.
Скрипело жизнью, берегло
Твои зажатые страданья,
Но даже в чем-то повезло –
Тебе осталось ожиданье.
С рукой, опухшей от пера,
У стен ты пела «серенады»:
«Судьба, ты сына забрала,
И я прошу тебя: не надо!
Мой муж убит, мои стихи
Закрты под семью замками,
И стоны так мои тихи,

Хоть по душе бьют сапогами».
Ты спелась с трудностями жизни,
Как будто в сердце была броня,
Больной, истерзанной Отчизне
Священный отдала огонь.
И «Реквием» тебе пропели,
Тебя забыли, но сейчас
Те камеры уж опустели,
И он пришел, твой звездный час.
А тот огонь, со всею силой
Горит через десятки лет.
Ты заплатила всем, что было,
За то, что ты была ПОЭТ.

Т. Панасюк, Б-43

Часто студенти пишуть листи авторам літературних творів, які вони прочитали, або їх персонажам:

Лист до Євгенія Онегіна

До Вас звертаюсь в день весняний,
Щоб дещо розповісти Вам.
Можливо, Ви і незрівняний,
Та Вам я шани не віддам.
Для мене Ви не ідеальний,
І чуйності у Вас нема.
Нехай про Вас говорять: «Гарний»,
Але для мене це дарма.
Не маю права осудити,
Бо я людина, як і Ви.
Та Вас нема за що любити,
Бо Ви гордуєте людьми.
І крок Тетяни оцінити
Ви не змогли. Скажіть, чому?
Невже так важко зрозуміти
Дівочу трепетну весну?
А може, і самі не знали,
Що вмієте і Ви любити.
Я пам'ятаю, Ви страждали,
Та не змогли любов убить.
Її Ви теж в житті шукали.
І накінець прийшли туди,
Де Вас в думках давно чекали,
Та не в той час з'явилися Ви.
Вона заміжня, добра, вірна...
Але ж не Ваша, а чужа.
Така самотня і покірна
Дружина князеві була.
Вона до Вас не повернулась,
Хоч серце іншого жада.
Дороги ваші розминулись.
Повірте, що мені шкода.
Її я добре розумію,
Бо в вірності вона клялась,
І осудити не посмію:
Жорстоко доля повелась.
А Вас, Євгене, мені шкода,
Що можу Вам я ще сказати?
Хоч розум є у Вас і врода,
Ви завжди будете страждати.

А. Валієва, ТК-22

Багато гуртківців не обмежується роздумами над прочитаною класикою. У поетичних пробах – віршами чи прозою – вони прагнуть передати своє ставлення

до навколишнього світу: до природи, проблем сьогодення, любов до рідної землі, свого роду.

Життя

Життя! Чому воно таке коротке,
Чому воно таке складне?
Воно, немовби листячко пожовкле,
Злетить, коли його пора прийде.
Воно буває легке й суворе,
То сніг, то дощ кидає на твій поріг.
Воно так часто нам приносить горе,
Лиш зрідка квіти стеляться до ніг.
Але життя – це дар, це путь-дорога,
Яку ми мусим до кінця пройти.
З колиски й до останнього порога
Ту іскру Божу маєм пронести.
І по дорозі іскра щоб не згасла,
А запалила тисячі світил,
І щоб навколо стало тепло, ясно,
І світлом ти своїм людей зігрів.
Життя – це бій, життя – це мрія.
У цьому, мабуть, сенс буття.
І знаєте: я дійсно вірю,
Що ми живем задля життя.

А. Шевчик, ТК-33

Люблю тебе, моя Волинь,
Твої гаї, ліси, діброви,
Твоїх озер безмежну синь,
Усі стежки, усі твої дороги.
Люблю тебе, мій рідний краю,
Твої веселі та зажурені пісні.
Я тут живу, я тут зростаю,
Тут все близьке і дороге мені.
Люблю тебе, мій краю древній,
Моя маленька батьківщино.
Тут в церкві Богові натхненно
Моливсь великий князь Данило.
Люблю тебе, мій працьовитий край,
Твоїх людей, що у піснях оспівані.
Ти збіжжям рясним на полях заграй,
Добром із золота під небесами синіми.

В. Мокійчук, Б-38

Вечірні роздуми

Останній промінчик сонця
Заглядає у хатні віконця,
Синє небо спати лягає,
Нічка зорі ясні розсвіає.
Засинають ліси і гори,
Та не спить лиш людське горе.
І не всюди спокій витає,
Дехто сльози гіркі проливає.
Там старенька бабуся скніє.
Хто на старості серце зігріє?
Куди голову їй прихилити?
Як самотній до смерті дожити?
А там мати за сином тужить,
Він далеко – в армії служить.
А десь дочка втратила матір
І ні в кого поради спитати.
Не приносить ніч спокою в душу.
Тому в Бога за всіх я попрошу:

Коли небо на сході біліє,
Новий день хай дарує надію!

Давно вже не гримлять гармати
І рідне небо не горить вогнем,
Над вбитим сином не ридає мати,
Бо ми війни давно вже не ведем.
І горе, й біль, і смуток – все заснуло,
Бійці відваги сплять спокійним сном.
І лиш сумна береза за вікном
Нагадує про те страшне минуле.
І хоч тоді я ще і не родилась
Перед очима той далекий сорок п'ятий,
І сльози ветеранів на могилах
Бійців і невідомого солдата.
Нехай ніколи наша Україна
Не чує крик страшного вороння,
І не пізнає ні одна дитина
Зміст слів: «Уже іде війна».

Л. Хороленко, Л-7

Бабусі

Я пам'ятаю твої мудрі очі
Та руки, що так пахнуть хлібом й молоком.
І у імлі замріяної ночі,
Бабусю, ти приходиш із солодким сном.
Я часто згадую, як ти мене кружляла,
Гойдала у колисці із казок.
І у країну снів мене ти проводжала,
З пісень сплітаючи завітчаний вінок.
І казка та і пісня твоя мила
Мене охороняли від біди,
Дали мені натхнення, снаги й сили
Творить, радіти й жити на землі.

К. Лук'янюк, ТК-50

Осінь

Моя улюблена пора,
Коли весела дівтора
Біжить у школу залюбки.
Їм щиро заздять малюки.
О цій улюбленій порі
Весь ліс вдягається багрянцем,
І вітер кружить в дикім танці
Пожовкле листя надворі.
О цій улюбленій порі
Вечірнє небо марить грозами,
І пахне першими морозами
Роса на деревній корі.
І дихають майбутнім сном
Береза за моїм вікном,
Пуста рілля, і яблуневий сад,
І пізніх хризантем нестримний аромат.

Магічний листочок

Падав осінній листочок,
тихо та ніжно летів.
Листочок збирав у таночок
сестер своїх і братів...
Кружляли листочки в таночку,
кружляли – немов журавлі.
Одному сідав на сорочку,
а в інших лишавсь на плечі.

Бува, хто не йде – зупиняється,
Замилується під листопад,
й одразу в душі прокидається,
оркестр, що грає улад.
Здавалося б, просто листочок,
кружляє собі у танку,
та ні – це «магічний» листочок,
і силу він має таку.

Рідна ненько

Ти мені цей світ відкрила,
Перші кроки робити навчила.
Коли я хворіла – мене лікувала,
Якщо хтось образив – завжди утішала.
Моя найдорожча у світі людино,
У мене у серці твоя пісня лине,
Тебе поважаю й вклоняюсь низенько!
Безмежно люблю тебе, рідная ненько!
Ти мудрість життя подарувала,
Усі провини завжди пробачала,
Коли щось не так, мамо, пробач!
Завжди усміхайся! Ніколи не плач!

О. Щербік, ТК-13

Знову дощ

Знову йшов дощ. Знову похмури небо ввірвалося
в серце своїми жалісливо-сірими тонами і сліпило
очі безнадійністю. В повітрі з'явився ледь-ледь чутний
запах осені. Ні, скоріше не запах, а просто впевнено
відчувала її прихід усім тілом, яке тремтіло, мов
осінній листок на вітрі.

Осіннь скрізь: у мовчазній тиші, що снує всюди, де є я; у
тихому схлипуванні води, у шумі вітру, у серці кожного
оточуючого. Невже так триватиме вічно? Не знаю, можливо.

Знову осіннь. Знову дощ. Знову тихий біль у серці,
якого ніхто не почує.

В. Мокійчук, Б-38

Читаючи ці поетичні рядки, розумієш, що кожен
автор відкриває для себе нові світи, нові почуття,
працює над духовним збагаченням.

Щасливі студентські роки... Це й осмислення себе
як особистості, це й вибір життєвого шляху, напружені
дні навчання. Це й ніжні паростки першого кохання, і
розчарування, і знову надія та сподівання чогось
незвичайного.

Іззовні – та,
В душі – вже інша.
Моя печаль –
Зловісна тиша.
Моя любов –
Це темна нічка,
Коли горить
У серці свічка.
Й не гасне
Полум'я її,
Лиш пишуться
Рядки сумні.

Дзвенить в душі моїй струмок,
Надія оживає знов.

У сядві й маренні думок
Ти не злякай мою любов.

Печаль мою у світі мрій
Нехай у далечинь відносить.
Колись скажу тобі: «Ти мій»,
Але душа сьогодні просить.

В. Мокійчук, Б-38

Життя – театр

Життя – театр. А ми лише актори,
Сценарій складено і не переписати.
І тільки як відкриваються на сцені штори,
Усе не так зумієш ти зіграти.
Ти можеш щиро посміхнутись,
Щоби німою перед залом не стояти,
Душі чиеїсь поглядом торкнутись,
Не лише роль написану зіграти.
Ти зможеш маску кинути під ноги,
Зірвати з уст записані слова,
Не вибирай чужі, вже стоптані дороги,
Душа так прагне неба, значить, ще жива!
Ти крила не ховай і душу відпусти,
Порви сценарій, обірви завіси!
Лети, лети, у височину лети,
Лети у світ, де ти знайдеш для себе місце!

М. Павлович, Б-22

Голос в моєму серці

О, знаю я! Не раз ти пролетітиш
могутнім птахом над дахами в небі,
в ключах пісень мені ти прокричиш,
так, як співав лебідці своїй лебідь.
Не раз та пісня в душу мою б'є
церковним дзвоном, гулкою луною,
і це тривожить серденько моє,
і хочу я у небо за тобою.
Тоді й мій спів тужливо залуна,
немов серед безлюдної рівнини,
і я, як та мелодія сумна,
у спомини душі сама полину.

Не раз ще доля пожартує наді мною,
і наче вітер та мелодія промчить.
Та знай, живу я й думаю тобою,
і в мене в серці голос твій звучить.

Не до вподоби вам поезія моя,
Та не мені судить вас, люди добрі.
До цього думка є у кожного своя,
Вам – ліпше слухать підлабузників хоробрих.
Ви тим митцям, хто в кожне своє слово
І душу свою, й серце помістив,
Лиш кинете: «Нічого», а «Чудово» –
Тим скажете, хто підло обдурив.
Вам краще слухати фальшивого колібрі,
бо ж, бачиш, – це мистецтво «золоте».
А соловейкові пісні, тендітні, срібні –
Для вас це вже не те, усе не те...
Але я не суджу вас, добрі люди.
Все, що несправжнє, – зникне, відійде,
А що хвилює, надихає, будить –
Залишиться і в пісню перейде.

О. Щербік, ТК-13

Учасники гуртка не оминають і громадянських тем.

Україно моя

Україно моя калинова,
Рідна земле моя!
Батьківщино моя барвінкова,
Рідна нене моя!
Подяку тобі ми складаєм
За наші багаті лани,
За небо, що десь там за краєм
Підперли могутні ліси.
За пісню дзвінкую і чистою,
За мову твою солов'їну
Й калини червоне намисто
Ми вдячні тобі, Україно!

М. Павлович, Б-22

Шевченкові

Він страждав... він боровся за свій рідний край,
Але не кулаками, а словом, думками.
Він у Бога просив: «Поможи, не чекай!»
І до свого народу звертався віршами.
Закликав Батьківщину свою берегти,
Бо вона у нас рідна, єдина, як мати.
І безкрайні луги, гори, ріки, хати,
Де дитинство пройшло – ворогам не віддати.
Він благав, щоб народ об'єднався, повстав,
Щоб боровся за визволення України,
Та не чули його. Слова вітер здіймав
І відносив далеко за межі руїни.
Він страждав... Свою долю щодня проклинав,
Але вірив у те, що колись буде вільний.
І в заслання, і вдома постійно писав
Про свій край, що яскравою кров'ю политий.
Патріот Батьківщини, художник, поет,
Одним словом «miteць» його можна назвати.
Скільки дав він картин, і віршів, і поем!
Скільки міг би іще він народові дати?
Свчка ця догорить, бо чи рано, чи пізно
Догорає усе, що зустріне життя...
Але слава не згасне і житиме вічно
У душі України, у наших серцях.

О. Гринюк, Б-22

Леся Українка

Українкою її ми звемо,
Пам'ять про неї навек збережемо.
Доля її була дуже важкою,
Але душа не хотіла спокою.
Леся навчила нас правильно жити,
Рідною землею, народ свій любити,
Кожну хвилину життя цінувати,
Мову свою берегти і плекати.
Жити завжди у злагоді й мирі,
Всім дарувати усмішки щирі,
Сміятись, любити, творити, писати,
Чекати учитись, трудитись й кохати!
Любити життя, Батьківщину і правду,
Тож образ її у нас в серці назавжди.

О. Щербік, ТК-13

Праця вчителя-словесника – особлива, вона вимагає від нього вміння занурюватись у глибини літератури, тонкого розуміння довершеності

художнього твору. І часто з-під його пера виходять сценарії виховних заходів, поетичні чи прозові рядки.

Осіньне золото

Вже знову осінь надворі
І зимно вранці.
Осіньне листя на столі
Горить багрянцем.
Візьму до листя я додаю останні квіти,
Це пам'ять світлим, теплим дням,
прощання з літом.

Де, квіти, ваше джерело,
Роса, щоб вмитися?
Вам літа милого тепло
Лиш буде снитися.
І день зникає у імлі,
Спішить до холоду.
Горить, палає на столі
Осіньне золото.

Білий бузок

Йдучи на роботу, раптом побачила білий бузок, який схилився над чужим парканом. І цей бузок своєю чистою білизою, своїми пахоцями нагадав мені давню весну, де так само все цвіло і пахло, було безліч бузку, цілі грона, і білого, і голубого, і фіолетового. Ми вишукували п'ятипелюсткові квіточки і з'їдали їх, впевнені, що повезе на екзамені. Море квітів, чисто вимиті дошки, якісь святкові вчителі, незвичні й радісні, і вдома купа квітів (бо мама – вчитель), і синя глибочінь того неба – все раптом нахлинуло на мене такими яскравими спогадами, що я перестала існувати в цьому вимірі часу.

Щасливі безтурботні роки... Що чекає попереду? Звичайно, тільки хороше. А зараз лише скласти екзамені добре, більше від тебе нічого не вимагає, і ще поїсти, поїсти. Це теж одна із вимог твоїх батьків, яка тебе частенько дратувала. А зараз, коли не можеш докликатись свого сина вечеряти, думаєш: хай би знову мене хтось позвав до столу і примусив, сидячи навпроти й підперши рукою підборіддя, з'їсти все до крихти. Я б не кидала коротке «дякую» і не бігла б по своїх таких важливих справах, а встала б на коліна і поцілувала мамині руки.

Черговий екзамен попереду. Диван і підлога завалені книжками і ти сама то на дивані, то на підлозі. А за вікном – сонце, щебетання пташок, галас дітей. Приходить батько з роботи, він живий і здоровий, по-літньому вдягнений і начебто молодший. Він приносить із собою запах одеколону і болгарських цигарок, і свіжих газет, які держить у руці. Рідний, до болю рідний і далекий запах...

...Теплі вечори, коли ти вперше почула солов'я і не знала б, що то соловей, якби тобі не сказали... Ще одне маленьке відкриття.

А ось останній екзамен, і разом з полегшенням підступає сум і огортає тебе всю ніжно і непомітно, як прозорою вуаллю. І ти виходиш на ганок школи розгублена, а на перилах сидить він, єдиний, хто останні роки носив твій «дипломат» зі школи, який завжди розкривався в самих непідходящих місцях, змушуючи тебе червоніти і за не зовсім свіжий носовичок, і за маленьке дзеркальце, і за надкушену булочку, яку ти

чомусь несеш додому. Він чекає і не може збагнути, що з тобою, що з екзаменом, чому ти така.

А потім останній дзвоник, парк, хлопці з гітарою і ти серед них одна в білому коротенькому фартушку, де на грудях прикріплений маленький дзвіночок, який тихо дзвенить, коли ти рухаєшся, ніби підспівує гітарним струнам: «Последний раз рисуешь мелом ты на доске девчонку в белом...», «Милая лентяйка, скорей вставай», «А за окном стоит весна, весна по имени Светлана», – всі мелодії юності зливаються з п'яними пахощами квітучого парку і тебе кружляє вир – вир таємних мрій і зухвалих бажань, вир молодості та впевненої радості, що все ще попереду.

Цей останній дзвоник тісно переплетений з першим коханням, тому та весна така трепетна і неповторна. Теплі хлопчачі губи з ледь помітним темним пушком над ними, дотики рук, невинний дотик його ліктя до твого коліна і запізніле усвідомлення, як реакція на електричний струм, що проходить по тілу...

Білий бузок, ти нагадав мені ту дівчину з двома довгими хвостиками, які кучерявилися на кінцях. Я згадала, що в мене було хвилясте волосся, а я тоді так хотіла пряме. Моя мрія збулась, зараз у мене пряме волосся і жодна волосинка, навіть біля вушка, не закрутиться, як би я не хотіла.

Білий пахучий бузок, ти нагадав мені той стан, коли хотілося летіти, коли вдихаючи повітря, відчувалося, що всередині все бринить і дзвенить як струна, аж лоскоче в горлі. Здавалося, ще трохи – і переповнення почуттів розірве тобі груди і ти розчинишся, розтанеш у природі, станеш її частинкою.

Кажуть, у минуле не можна повернутись, але це неправда, я тільки що була там, я пережила все знову. І допомогла мені в цьому маленька гілочка білого бузку. Мені здається, що квіти, ці неповторні дива, послані на землю якимись вищими силами для того, щоб своєю неземною ніжністю і чистотою, своїми пахощами могли повернути нас у святі місця нашої пам'яті, хоча б на хвилинку доторкнутись до мрії. Спасибі тобі, білий бузок.

С. В. Веремей, керівник гуртка «Первоцвіт»

Висновки. Нестабільність у політичному і соціальному житті, відсутність у багатьох наших громадян духовної культури, страх і невизначеність перед дорослим майбутнім життям, матеріальні проблеми негативно впливають на молодь. Тому важливим аспектом виховання студентів є проблема естетичного та етичного виховання. І тут велику роль відіграють заняття зі світової та української літератури, засідання гуртків, де панує діалог, де формується поглиблене розуміння літератури як мистецтва слова, розвиваються творчі здібності студентів.

Кожен початківець, який взявся за перо і має на меті створити щось художнє, ставить себе на місце митця, приміряє на себе його роль, занурюється в його ремесло. Не кожен такий дебют подарує нам письменника, поета чи літературознавця, але кожен із цих студентів набуває таких рис, як здатність творчо мислити, вирішувати питання про своє «місце під сонцем», створювати щось власне, особистісне.

Твори студентів використовують на уроках світової й української літератури, історії, а також у літературних сценаріях на різні теми.

Література

1. Бороденко О. Організація вільного часу студентів / О. Бороденко // Виховна робота в технікумах і коледжах. – 2009. – Вип. 12. – С. 87–95.
2. Корольчук Н. Виховання творчої особистості у студентів / Н. Корольчук // Виховна робота у технікумах і коледжах. – 2008. – Вип. 9. – С. 3–5.
3. Лук'яненко Л. Шляхом до індивідуальності: нові підходи до гурткової роботи у системі розвитку творчих здібностей студентів / Л. Лук'яненко // Виховна робота в технікумах і коледжах. – 2009. – Вип. 12. – С. 83–87.
4. Магонова Т. Актуальні проблеми виховання студентської молоді на сучасному етапі / Т. Магонова // Виховна робота в технікумах і коледжах. – 2007. – Вип. 6. – С. 209–214.
5. Савченко О. Я. Розвивай свої здібності : навч. посібн. для молодших школярів / О. Я. Савченко. – 2-ге вид. – К. : Освіта, 1998. – 160 с.
6. Шепета С. Формування духовності, здорового способу життя студентської молоді в сучасних умовах / С. Шепета // Виховна робота в технікумах і коледжах. – 2007. – Вип. 6. – С. 214–223.